

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No - 87

HAYAT

Fiati her yerde 15 kuruş
Seneliği, posta ile 7.5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7.5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul bürosuna
muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!
—NIETSCHE—

Cilt: IV

Ankara, 25 Teşrinievvel, 1928

Sayı: 100

Musahabe

Vergi Kanunlarımız Hakkında

Gündelik gazetelerden muttali oluyoruz ki bilhassa vergi kanunlarımızın islahı için bir komision çalışıyor.

Komisionun vergi kanunlarının hangi noktalarının islahile meşgul olduğuna dair matbuata aksetmiş bir malumat yoktur. Fakat ötedenberi vergilerin şekil ve tarzı cibayetleri mükelleflerce olduğu kadar hazinece de karışık ve hayli zahmetli olduğu için bu cihetlerin de komisionun nazari dikkatini celbetmekte olduğunu kuvvetle zan ve tahmin etmekteyiz.

İlmi iktisadın babası telekki olunan "Adam Smith" in vergiler hakkında koyduğu şu kaideler aradan iki asra yakın bir zaman geçdiği halde bu gün de kimetini muhafaza etmektedir:

« 1— Her fert vereceği verginin tarzi tediyesini, tarihi tediyesini, tediye edeceği miktarı vazih ve sarih olarak bilmelidir.

2 — Her vergi mükellefe en

muvafık olan bir zaman ve tarzda tahsil olunmalıdır.

3— Her vergi, mükellefin kesesinden hazineye girdiği miktardan mümkün olabildiği kadar az fazla çıkacak bir surette tanzim ve teşkil edilmeli.»

Vergi kanunlarımızın da bu esaslardan gafil olmadıkları muhakkaktır. Ancak teslim olunmak icap eder ki hâlâ vergilerimizin cibayet tarzlarında islah muhtaç pek çok noktalar vardır. Mesela: bizde mükellef her sene başında muhtelif namlar altında yekün olarak ne vergi vereceğini bilemez.

Bunun mükellefce sarahaten bilinmesi mükellefin bütcesi ve tediye imkânını evelden düşünmesi ve bulması için lâzımdır.

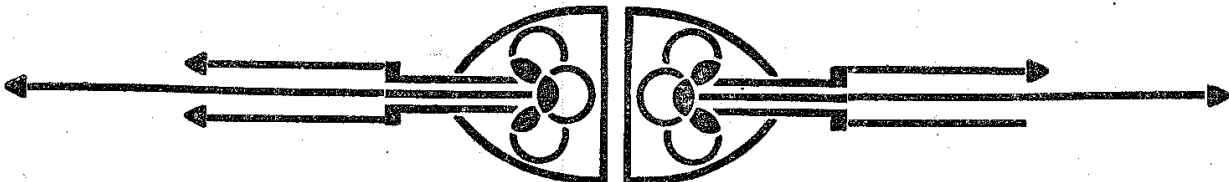
Buna benzer bir çok hususat vardır ki komisionun da nazari dikkatına çarpmakta olduğuna eminiz.

Vergilerin tatbikatında görülen ve mükellefle hazine arasında

büyük mesafeler bırakan müşkilatın izalesi bizzat vergi mefhumunun icabatındandır.

Vergi esasatının yalnız halk ve devlet iktisadiyatı itibarile değil bir de psikolojik noktai nazardan tetkike deyer ciheti vardır. Vatandaşın devlete karşı ilk ve büyük borclarından biri olan vergi vermek ferdin hodbin ruhu karşısında çok defa arzu ile yapılan bir şey olmaz. Medenî terbiyesi inkişaf etmiş memleketlerde daha az görülen bu hadise, bilhassa vergi nevileri çok olduğu zaman, nazari itibara alınmak lâzımdır. Verginin miktar itibarile değil belki nevi itibarile tekessürü mükellefin gözünde büyür. Netekim tahsil makamlarının tenevvu etmesi de aynı haleti ruhiyeyi tevlide müsaittir.

Vergi siyaseti gibi pek müte-nevvi ve müdil cepheleri olan büyük ve hayati mesele ile meşgul komisiona muvaffakiyet temenni ederiz. ***

باصديريلش، بونلوك طاش باصاسى ديوانده بولونديغنى
اشارت كركدى . نهايت اترك بوتون شعرلرني احتوا
ايدوب ايتهدىكى حقدده بر نوط يوق . بزه كوره
دردلىك برچوق شعرلى كتاب خارچنده قالشدر .

جواب — دردلى ديوانى بردفقه ده كيل ، بنم
كوردركرمه كوره بش دفقه باصيلمشدر . هپسى ده
يكدىكرينك عيني ، سراپا خطايدر . باخصوص
باصيلمى مطبعه ، حتى تاريخلى بيله يوقدر .
هانكىسنى اشارت ايدوبيليردم . كاغلرلنك (بياض ،
صارى ، قرم) رنگده اولالرينه نظراً اشارت
بيلم جائز اولورميدى ؟

عاشق دردلىك شعرلى تماماً نشر ايتديكم
ديوانده مندرجدر ، ادعاينده بولونامدم . شاعرك
كيتديكى يرلده يكي يكي شعرل سويلمهسى ، بونلردن
بك چوغنك ديكر يرلر كيتمهسى بك ممكندر .
اخيراً (1273) تاريخنده يازيلش برجموعه ده دردلى به
عائد برقچ پارچه داها آلد ايديلهرك (دردلى) غزته سيله
نشر ايديلمشدر كه بوده دردلىك برچوق شعرلرلنك
داها بولوناچفنه قناعتم اولديغنى كوسته رير .

يالكر هر (دردلى) امضاسنى طاشيان شعرلك
بوشاعره اسنادى طوغرو اولماسه كرك . چونكه
سعدالدين نزهت بكده بولونديغنى سوبله ديككز :

عاشق دردلى كندى چالار سازيني
قارا طوپراقلره سوردر يوزيني
آليويرك شو دردلىك سازيني
بوزوقدر پردلر ، تلرل پریشان

قطعه سى كى معناسز ، ارتباطسز ، مكررقافيه لى ،
مشوش وزنلى شعرلك (دردلى) به اسنادى حرمسنزلك
اولور . ديواننده كى شعرلك تدقيقندن مستبان
اولاجنى وجهله درلى قوشمه لرده دائماً هجانك
(6 + 5 = 11) شكلى قولالامشدر . بوقسه
بوقطعه ده كى برنجى مصراعى 4 + 4 + 3

ايكنجى » 3 + 2 + 6

اوچونجى » 3 + 8

دوردنجى » 5 + 6

طرزنده تشوشاته اصلا دوشمز . بونى مبتديلكنه
عائد فرض ايتسهك بيله معناسلنى كنديسنه عائد
فرض ايتسهك بيله معناسلنى كنديسنه عائد اولاديغنى
كوستير .

التفاتلريكزه تكرار تشكر وعرض حرمت ايله رم .

چان قيرى مبعوثى

Ahmet Talat

Matbuat arasında bir hafta

Merihle muhabere

Son günlerde hayret verici haberler gazete sütunlerini işgal etmeye başladı. Bilhassa merih yıldızı ile muhabere mes'elesi bunların en dikkate şayan olanıdır. Robenson isminde bir telepati mütehassısı ötedenberi merihle muhaberede bulunuyormuş, hatta bu yıldızın sakinlerine ait bir çok malumata da malikmiş. Bu ilmini bir zarf derununda ingiliz posta ve telgraf idaresine vermiş. Yarın öbür gün, merihle muhabereden sonra, bu zarf açılacaktı.

Her nedense bu telepati vasıtası ile elde edilen bizim gibi layık düşünenleri tatmin edecek mahiyette değildir. Medrese ve tekkeleri kapattıktan sonra böyle uhrevî ve manevî vesaitle husule gelen ilme pek inanmıyoruz. Eğer müspet ilim telepatı gibi, isprizma gibi bu güne kadar yalnız şarlatanlarla akılsızlara merak veren garabetlerden imdat umacak hale gelmişse ne yazık!

Fennin icazkâr kabiliyetini kim inkâr edebilir? Merihle konuşmak bu asırda insanlar için nihayet bir gün mes'elesidir. Şüphesiz merihle konuşulacak, hatta oraya kadar gidilecek. Oranın sakinleri ile harp te, ticaret te yapılacaktır. Buna kat'î imanımız vardır. Yalnız biz bu hakikatın tecellisinde telepatinin bir röl oynayacağını kabul edemiyoruz.

Vaktile bir vali maiyetinden birile kırlarda avlanmaya çıkmış. Havanın bulutlu olduğunu gören vali yanındaki sormuş:

— Acaba yağmur yağacak mı?

— Çobanlar bu işten iyi anlar, soralım.

Kırlarda davarını otlatan bir çoban bulup sormuşlar. Çoban derhal bir koyunu yakalayarak kuyruğunu kaldırmış, ve:

— Yağmur yağmayacak! demiş.

Oradan ayrıldıktan biraz sonra müthiş bir sağanak her ikisini sırsıklam edince memur, valiye sormuş: "bu ne hal?"

Vali cevap vermiş:

— Müneccim çoban, barometre koyun olduktan sonra başınıza taş yağmadığına şükür!

... Her hâlde Merih yıldızı için bir

telepati mütehassısından daha münasip bir rehber bulunurdu.

Avrupa-Amerika

Zepelin balonu Bahrimuhiti Atlasıyı aştı. Almanların bu muvaffakiyetine mukabele olmak üzere bir ingiliz de küçük bir tayyare ile kendini Amerika sahillerinden Avrupaya doğru dört gün evel kapup koyuverdi. O gün bu gün bu kahramandan haber yok! Bahrimuhit üstünde kâhramanlar ekseriyetle kurbanı tehavvül ediyor.

Semavî vesaitin en emini hangisidir, bizce henüz kat'iyetle malûm değil: Balon mu, tayyare mi? Bununla beraber hangisi daha büyük ve muhteşemse o bize daha emniyetbahş görünüyor. Mesela bir muazzam balon, bir küçük tayyareden daha ziyade metin bir şekle sahip degil midir? En cesaretli bir zata bu iki makinaden hankisini tercih ettiği sorulursa şüphesiz Balona doğru bakar.

Bundan dolaydır ki biz de zevairperest olduğumuz için balonun cesameti bize nasıl emniyet verdi ise bu küçük tayyare de o kadar endişe vërmişti. Maalesef bugün bu endişe tahakkuk etmiş bulunuyor. Biz bu neticeden ziyade, mavun sandalla Bahrimuhit gezintisine çıkmak isteyen bir meraklı gibi, kendini bir çift güvercin kanadı ile Bahrimuhit semasına fırlatan tayyarecinin, cesaretine değil, aklına hayranız!

Hidiv Hz. vâlidesi

Gazeteler yazıyor: "Sabık Hidiv Hz. nin muhterem valdeleri hanım efendi, 75 bin Türk lirasına kiraladıkları bir Fransız vapuru ile Mısra hareket etmişlerdir. Bu vapurun kamaraları müşârinileyhanın maiyetini istiap etmediği cihetle bir çokları güvertede kalmışlardır."

Böyle bir konak halkını temamilen alamayan vapor küçük bir şey mi diye merak ettik' gittik, baktık: bu vapurun yanında çifte beyaz bacalı Romanya vapuru, adeta kenarına asılacak bir çanta gibi duruyordu.

H. M.

Müdür Mes'ul: Faruk Nafiz

İstanbul — Devlet Matbaası